

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

The Development of Coaching Approach to Internal Supervision by Professional Learning Community Concept for schools in Secondary Educational Service Area Office Area 33

ธัญพิชชา อุ๋นรัมย์¹ และธรินธร นามวรรณ²

Thanphitcha Unram¹ and Tharinthorn Namwan²

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

M.Ed. Educational Administration and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University^{1,2}

Corresponding author, E-mail: 62010586028@msu.ac.th¹, Tharinthorn.n@gmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูจำนวน 472 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling technique) ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูโรงเรียนต้นแบบ และแบบประเมินในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สภาพปัจจุบัน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นมากที่สุดด้านวางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ รองลงมาด้านการประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงานของนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ด้านการดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และด้านการสะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 2) แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 26 ตัวชี้วัด 33 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาแนวทาง; การนิเทศภายในแบบสอนแนะ; ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

บทนำ

พัฒนาการอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีก่อให้เกิดยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง และการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลง และคลื่นของการแข่งขัน คนในสังคมควรปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ ดังเช่นการเรียนรู้จากตัวสังคมเองหรือที่เรียกอีกนัยหนึ่งว่าสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning society) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) การปฏิรูปการพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนควรที่จะให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน การขับเคลื่อนและพัฒนาทางด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะ การพัฒนาคน หรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคใหม่นั้นคือ ยุคศตวรรษที่ 21 และควรส่งเสริมปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งเชิงสถาบัน ระบบ และโครงสร้างของสังคมแห่งการศึกษาให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ เป้าหมายตามแนวทางที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

การนิเทศภายในเป็นกระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียน ที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้จัดให้มีการพัฒนา บุคลากรให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการนิเทศภายในต้อง ตั้งอยู่บนหลักการด้านวิชาการเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมทั้ง ด้านความคิดเห็น และการกระทำผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนิน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีประสบการณ์ ความสำเร็จในการจัด กิจกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร สิ่งสำคัญที่ช่วยให้ ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการพัฒนาครู คือ การนิเทศภายใน สถานศึกษา

การนิเทศภายในแบบสอนแนะ (Coaching) หรือการเป็น การนิเทศที่เน้นการพัฒนาผลการ ปฏิบัติงาน และพัฒนาศักยภาพ ของครู โดยมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และ

ครูผู้สอน เป็นการสื่อสารแบบสองทางทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำการสอนได้ร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การนิเทศแบบนี้จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ อันดีระหว่างผู้สอนงาน (Coach) และผู้ถูกสอนงาน (Coachee) ซึ่งการสอนงานที่ดีจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อมีความพร้อม โดยเป็น ความพร้อมของทั้งผู้สอนงานและผู้ถูกสอนงานร่วมกัน เพื่อ เสริมสร้างและพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เฉพาะตัว ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้โดยจะต้องมีการตกลงยอมรับร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศและครูผู้ได้รับการนิเทศ โดยการนิเทศ การสอน งานจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเป็น สำคัญ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 มีจำนวน ทั้ง 85 โรงเรียน หากแบ่งตาม จำนวนนักเรียนจะสามารถแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่ 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 2) โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ 3) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และ 4) โรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งเป็นหน่วยงานการศึกษาที่มุ่งเน้นการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ และประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมด้วยผู้สอนใน โรงเรียน จะต้องเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนางานวิชาการใน โรงเรียนโดยอาศัยหลักการของการนิเทศ แต่ในบริบทที่เป็น ปัจจุบันพบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 มีการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่ ชัดเจน โดยส่วนใหญ่มักเป็นการสนทนาหรือเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในแง่ของการพัฒนางานด้านอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ หากบุคลากร ในโรงเรียนได้มีโอกาสร่วมวางแผนและจัดการ นิเทศจากผู้มี ประสบการณ์ในโรงเรียน รูปแบบการนิเทศการศึกษาที่ให้บทบาท กับศึกษานิเทศก์และ ผู้บริหารการศึกษา อีกประการหนึ่งครูเป็น เพียงผู้รับการนิเทศ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องช่วยเหลือซึ่งกัน และกันเพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น นั่นอาจเป็นจุดเริ่มต้น ในการพัฒนางานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน

ดังนั้น การนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชน
แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสามารถพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับ
สถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากแนวความคิดนี้ผู้วิจัยเห็นว่า จึงสนใจที่จะศึกษาหาแนว
ทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการ
เรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการ
นิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการจัดการ
เรียนการสอนของครู ก่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นแนวทางพัฒนา
สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของครูผู้สอนให้มีมาตรฐานด้าน
มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานประสบการณ์ปฏิบัติการสอนและ
ประสบการณ์วิชาชีพจนประสบความสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ
ต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้
แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแนวทางการ
ดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่ง
การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้
ในทางปฏิบัติ โดยมีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา วิเคราะห์
ประกอบด้วย

- 1.1 องค์ประกอบการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้
แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดย
ศึกษาจากตารางเอกสารทางวิชาการ และนักวิชาการวิเคราะห์ และ

สังเคราะห์การนิเทศภายในแบบสอนแนะได้เป็น 4 ขั้นตอน เป็นกรอบ
แนวคิดในการวิจัยนำมาประกอบเป็นแนวทางการนิเทศ ดังนี้ 1) การ
วางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชน
แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 2) การดำเนินการนิเทศภายในแบบสอน
แนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 3) ประเมินผล
ติดตาม และปรับปรุงการทำงานของนิเทศภายในแบบสอน
แนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 4) การสะท้อน
ผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้
แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

1.2 แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพประกอบด้วย

5 องค์ประกอบ

- 1.2.1 การสร้างบรรทัดฐานและวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 1.2.2 การตั้งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน
- 1.2.3 การแบ่งปันประสบการณ์ส่วนบุคคล
- 1.2.4 การเปิดใจและร่วมมือ
- 1.2.5 การสร้างเครือข่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความ
ต้องการจำเป็นของแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้
แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

1.1 นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม
เพื่อถามสภาพ ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น
เพื่อศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

1.2 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
และความต้องการจำเป็น ของการดำเนินงานการนิเทศภายใน
แบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ
สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 33

1.4 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความจำเป็น (Priority Need Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

(I=สภาพที่พึงประสงค์; D=สภาพปัจจุบัน)

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

2.1 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 6 คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการพัฒนา จำนวน 3 โรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนนาดีวิทยา 2) โรงเรียนพรหมเทพพิทยาคม 3) โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ โดยการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การพิจารณา โดยใช้เกณฑ์พิจารณาผู้บริหารที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ ดังนี้

2.1.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้รับผิดชอบมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการนิเทศภายใน โดยสถานศึกษานั้นได้รับการรับรองจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอกต่างๆ ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ หรือโรงเรียนที่มี Best Practices ในด้านการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา

2.1.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้รับผิดชอบที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา หรือประสบการณ์สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33

2.1.3 เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเขตในการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

2.2 ร่างแนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับ

สถานศึกษา จากการศึกษารายชื่อโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน

2.3 ตรวจสอบความเหมาะสมและประเมินเพื่อยืนยันแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การพิจารณาคือ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ ด้านการบริหาร เป็นบุคคลที่รับผิดชอบงานด้านการนิเทศภายในและเป็นบุคคลที่ประเมินสถานศึกษา เกี่ยวกับระบบการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 198 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,031 คน รวม จำนวน 3,229 คน จากจำนวนโรงเรียน 85 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 131 คน และครูผู้สอน จำนวน 341 คน รวม 472 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling technique) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่เปิดตาราง โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากขนาดโรงเรียนที่สุ่มได้ จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 131 คน และครูผู้สอน 341 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จำนวน 28 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาด้วยผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.326-0.774 และ 0.311-0.818 ตามลำดับ

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.824 และ 0.865 ตามลำดับ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูแกนนำในสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่ดีที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือการวิจัยการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างให้ครอบคลุมขอบข่ายกระบวนการจัดการความรู้ที่สร้างขึ้น นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้คำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับจริง เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแกนนำที่มีผลการปฏิบัติที่ดี จำนวน 6 คน

ฉบับที่ 3 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมให้ครอบคลุมตามองค์ประกอบของโปรแกรม นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้คำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จัดทำแบบประเมินฉบับจริงเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ซึ่งผลการคำนวณค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา IOC พบว่า มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งถือว่าใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา

1.1 นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อถามสภาพ ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

1.2 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 472 คน

1.3 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษา

1.4 นำผลการวิจัยที่ได้ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับ (PNI_{modified})

2. ร่างแนวทางดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

3. ประเมินแนวทางดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อยืนยันแนวทางการพัฒนา

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

การดำเนินงาน	D	I	PNI (modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. วางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.33	4.51	0.35	1
2. ดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.82	4.57	0.20	3
3. ประเมินผล ติดตามและปรับปรุงการทำงานการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.50	4.54	0.30	2
4. สะท้อนผล รายงานและเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.76	4.45	0.19	4

จากตารางที่ 1 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันการดำเนินงานนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ การดำเนินการนิเทศ การสะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศ การประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงาน และการวางแผนการนิเทศ

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ดำเนินการนิเทศการประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงาน การวางแผนการนิเทศ และการสะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศ

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของการดำเนินงานนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การดำเนินงาน	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. วางแผนการนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.33	0.52	ปานกลาง	4.51	0.77	มากที่สุด
2. ดำเนินการนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.82	0.70	มาก	4.57	0.60	มากที่สุด
3. ประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงาน การนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.50	0.62	มาก	4.54	0.73	มากที่สุด
4. สะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในโดยแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	3.76	0.42	มาก	4.45	0.67	มาก
โดยรวม	3.60	0.56	มาก	4.52	0.69	มากที่สุด

1. ด้านการวางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (7 ตัวชี้วัด 12 แนวทาง)

1.1 สถานศึกษามีการประชุมเตรียมความพร้อมสำหรับการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

แนวทาง 1) วิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในแบบสอนแนะของสถานศึกษา 2) นำเสนอแนวคิดการพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในที่ประชุม

1.2 มีกระบวนการวิเคราะห์เป้าหมายของการนิเทศร่วมกันเป็นกลุ่มและโดยภาพรวม

แนวทาง 1) ประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในแบบสอนแนะ 2) ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของร่างเป้าหมายและปรับปรุงจนสมบูรณ์

1.3 มีกระบวนการสร้างบรรทัดฐานและสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

แนวทาง 1) ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการนิเทศภายในจัดทำ ร่างบรรทัดฐานหรือแนวปฏิบัติ หรือกฎ หรือข้อตกลงร่วมกัน 2) นำเสนอร่างบรรทัดฐาน และร่างวิสัยทัศน์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการนิเทศภายใน

1.4 มีการแบ่งกลุ่มร่วมกันศึกษาการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อการสอน และวิเคราะห์ปัญหา และประเด็นที่ควรพัฒนา

แนวทาง 1) คณะกรรมการนิเทศ ประชุมร่วมกัน วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการเรียนการสอน 2) จากการประชุมนี้จะทำให้ทราบสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน และกำหนดเป็นประเด็นของการนิเทศและการพัฒนา

1.5 มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศภายในแบบสอนแนะของแต่ละกลุ่ม

แนวทาง 1) นำเป้าหมาย ประเด็นการนิเทศภายในแบบสอนแนะ เครื่องมือ กิจกรรมระยะเวลา 2) จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ เน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

1.6 มีการนำเสนอแผนและปฏิทินการนิเทศภายในแบบสอนแนะแก่ผู้บริหาร เพื่อพิจารณาความเหมาะสมให้ข้อเสนอแนะ และอนุมัติให้ดำเนินการ

แนวทาง นำเสนอแผนและปฏิทินการนิเทศภายในแบบสอนแนะต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะ และอนุมัติให้ดำเนินการ

1.7 มีการสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้นิเทศภายในโรงเรียนประกอบด้วยผู้นิเทศจากแต่ละกลุ่ม

แนวทาง สร้างกลุ่มเครือข่ายการนิเทศภายในแบบสอนแนะ แบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในแบบสอนแนะของโรงเรียน

2. ด้านการดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (6 ตัวชี้วัด 6 แนวทาง)

2.1 มีการปฏิบัติการนิเทศภายในแบบสอนแนะตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้

แนวทาง ดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้ โดยจัดเตรียมเครื่องมือสำหรับการบันทึกผลการนิเทศให้พร้อม และบันทึกผลการนิเทศแต่ละประเด็นอย่างครบถ้วน

2.2 มีการดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และไม่กระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

แนวทาง ดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และไม่กระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3 มีการใช้เครื่องมือการนิเทศภายในแบบสอนแนะที่มีความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

แนวทาง คณะกรรมการนิเทศภายในแบบสอนแนะ
อาจสร้างเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายในแบบสอนแนะขึ้น

2.4 มีการสรุปผลการนิเทศทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการ
นิเทศภายในแบบสอนแนะ

แนวทาง หลังเสร็จสิ้นการนิเทศ ผู้นิเทศให้ข้อเสนอแนะ
เบื้องต้นแก่ผู้รับการนิเทศทันที และสรุปผลการนิเทศ และ
ข้อเสนอแนะเพื่อนำสู่การพัฒนาและจัดทำรายงานต่อไป

2.5 มีการประชุมหลังจากการนิเทศภายในแบบสอน
แนะ เพื่อสรุปประเด็น ข้อสังเกตที่พบปัญหา หรือเทคนิควิธีที่พบ
จากการนิเทศภายในแบบสอนแนะ ทำการจัดกลุ่มผู้รับการนิเทศ
ที่ตามประเด็น ข้อสังเกตปัญหา หรือเทคนิควิธีที่พบ

แนวทาง ประชุมหลังจากการนิเทศเพื่อสรุปประเด็น
ข้อสังเกตที่พบ ปัญหาหรือเทคนิควิธีที่พบจากการนิเทศ และจัด
กลุ่มผู้รับการนิเทศที่ตามประเด็น ข้อสังเกต ปัญหา หรือเทคนิค
วิธีที่พบ

2.6 เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการนิเทศ
ซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะอย่าง
เปิดกว้าง และสร้างสรรค์

แนวทาง การประชุมทุกครั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการ
นิเทศมีส่วนร่วมในการนิเทศ ซักถาม และแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะอย่างเปิดกว้าง และสร้างสรรค์

3. การประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงานของ
การนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการ
เรียนรู้เชิงวิชาชีพ (8 ตัวชี้วัด 8 แนวทาง)

3.1 มีการสรุปผลและวิเคราะห์ผลการนิเทศภายใน
แบบสอนแนะเป็นกลุ่ม และโดยภาพรวม

แนวทาง สรุปผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะ และ
วิเคราะห์ผลการนิเทศแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำเสนอ
คณะกรรมการการนิเทศ เพื่อรวบรวมผลการนิเทศจากแต่ละกลุ่ม
สาระ เพื่อจัดทำสรุปผลการนิเทศแบบสอนแนะโดยภาพรวม

3.2 มีการประเมินผลการนิเทศภายใน ผลสำเร็จ
ปัญหาอุปสรรคที่พบเป็นกลุ่ม และโดยภาพรวม

แนวทาง ประชุมสาระการเรียนรู้เพื่อประเมินผลการ
นิเทศภายในแบบสอนแนะ ในประเด็นผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคที่

พบ และวิธีการแก้ไข สรุปเป็นข้อเสนอแนะของกลุ่มสาระและ
รวบรวมเพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการประเมินการนิเทศภายในแบบ
สอนแนะ

3.3 มีการประเมินผลสำเร็จในการพัฒนาครู การจัดการ
เรียนการสอนและการทำงานเป็นกลุ่มและโดยภาพรวม

แนวทาง ประเมินผลสำเร็จของการพัฒนาครู การ
จัดการเรียนการสอน และการทำงาน เป็นกลุ่มสาระ และโดย
ภาพรวมของโรงเรียน และจัดทำเป็นรายงานผลการนิเทศภายใน
แบบสอนแนะ

3.4 มีการประเมินประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาที่มี
ต่อสถานศึกษาผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน
และชุมชน

แนวทาง วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนา
ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาที่มีต่อสถานศึกษาผู้บริหาร ครู
และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และชุมชน สรุป และจัดทำ
เป็นรายงานผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะ

3.5 มีรายงานการร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็งของการ
นิเทศภายในแบบสอนแนะ และความเหมาะสมในการพัฒนาการ
ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม และโดยภาพรวม

แนวทาง มีรายงานการร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็งของการ
นิเทศภายในแบบสอนแนะ และความเหมาะสมในการพัฒนาการ
ปฏิบัติงานเป็นกลุ่มสาระ และโดยภาพรวมของโรงเรียน

3.6 ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไข
ปัญหาเป็นกลุ่มและโดยภาพรวม ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทาง ผู้บริหารให้การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ
ในการแก้ไขปัญหาเป็นกลุ่มและโดยภาพรวม ให้สำเร็จอย่างเป็น
รูปธรรม โดยให้ทุกคนร่วมแรง ร่วมใจ มีส่วนร่วม และให้ความ
ร่วมมือในการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

3.7 ผู้บริหารให้การส่งเสริม และสนับสนุนเครือข่าย
ความร่วมมือแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ให้คำปรึกษาอย่าง
สม่ำเสมอแนวทาง ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุน
เครือข่ายความร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหา โดยจัดงบประมาณ
และอาจประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ

และภาคเอกชนเพื่อให้ร่วมกันแก้ไขปัญหา และให้คำปรึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ

3.8 มีการวิเคราะห์ผลการปรับปรุงการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

แนวทาง มีการวิเคราะห์ผลการพัฒนางาน หรือการปรับปรุงการทำงาน และตรวจสอบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาที่ตั้งไว้ สรุปผลและรายงานผล

4. การสะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (7 ตัวชี้วัด 7 แนวทาง)

4.1 เปิดรับความคิดเห็นจากผู้รับการนิเทศในประเด็นที่ต้องการให้ปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในแบบสอนแนะ

แนวทาง เปิดรับความคิดเห็นจากผู้รับการนิเทศ โดยเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยอาจจัดทำเป็นกล่องรับความคิดเห็นหรือให้เสนอแนะได้โดยตรงที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2 มีการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศและสะท้อนผลการนิเทศในประเด็นประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศภายในแบบสอนแนะ

แนวทาง ประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศและสะท้อนผลการนิเทศในประเด็นประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

4.3 มีการสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงระบบการนิเทศภายในแบบสอนแนะ

แนวทาง สะท้อนผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบการนิเทศภายใน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

4.4 มีการรายงานผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะเป็นระยะเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน ตามความเหมาะสม

แนวทาง จัดทำรายงานผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยจัดทำให้เหมาะสมกับระยะเวลาการปฏิบัติงาน

4.5 มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

แนวทาง สรุปผลการนิเทศภายในตามประเด็นที่กำหนด และรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะ

4.6 มีการเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะอย่างสร้างสรรค์

แนวทางการนำผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

4.7 มีการจัดการปัญหาและประเด็นที่ควรปรับปรุงของผู้รับการนิเทศโดยแก้ไขปัญหาพร้อมกันอย่างเร่งด่วน และไม่นำปัญหาไปเผยแพร่ให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับการนิเทศ

แนวทาง ในการประชุมสรุปผลการนิเทศ มีการตรวจสอบปัญหาและจำแนกตามความจำเป็นเร่งด่วน

ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ปรากฏดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

รายการประเมิน	แปลผล					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การวางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	4.32	0.44	มาก	4.39	0.51	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	แปลผล					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
2. การดำเนินการ นิเทศภายในแบบ สอนแนะโดยใช้ แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ	4.48	0.53	มาก	4.15	0.93	มาก
3. การประเมินผล ติดตาม และ ปรับปรุงการ ทำงานของ นิเทศภายในแบบ สอนแนะโดยใช้ แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ	4.32	0.53	มาก	4.36	0.67	มาก
4. การสะท้อนผล รายงาน และ เผยแพร่ผลการ นิเทศภายในแบบ สอนแนะโดยใช้ แนวคิดชุมชน แห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ	4.16	0.44	มาก	4.37	0.46	มาก
โดยรวม	4.32	0.49	มาก	4.32	0.64	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมพบว่า แนวทางมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเหมาะสมในระดับมาก 4 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ วางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงานของนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และสะท้อนผลรายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะ โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมพบว่า แนวทางมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเป็นไปได้ในระดับมาก 4 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ วางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงานของนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผู้วิจัยนำมากอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการนิเทศภายในแบบสอนแนะในสถานศึกษา มีการดำเนินงาน แต่ยังไม่ครบกระบวนการซึ่งทำให้การนิเทศภายในยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ตามรูปแบบของการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ดังนั้นสถานศึกษาควรได้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ ดอกดวง (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่ารูปแบบการนิเทศภายในแบบสอนแนะที่เกิดจากกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ควรมีขั้นตอนของ 1) ด้านการดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะ 3) ด้านการสะท้อนผลหลังการสังเกตการสอน และ 4) ด้านการติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะ และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพมีส่วนช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ รองลงมาด้านการประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงการทำงานการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ด้านการดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และด้านการสะท้อนผล รายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการดำเนินการนิเทศภายในแบบสอนแนะในสถานศึกษาขาดความเข้าใจของกระบวนการดำเนินงาน ขาดการวางแผนการนิเทศ สอดคล้องกับการศึกษา วรณภา ธรรมจันทร์ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่าควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา การดำเนินการวางแผน และกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาพร้อมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ

ดำเนินงานในแผนปฏิบัติงานให้ชัดเจน ควรจัดประชุมชี้แจงหรืออภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจและเตรียมการนิเทศ สอดคล้องกับของ อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์ (2559) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกลุ่ม 5 ชุมติจากผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการนิเทศภายในโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการด้านการวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและการรายงานผล มีสภาพการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ซึ่งได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี แล้วนำมาสังเคราะห์ ยกร่างเป็นแนวทางการจัดการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 26 ตัวชี้วัด 33 แนวทาง ซึ่งผลการประเมินแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ที่ดูแลด้านการนิเทศภายในครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูวิชาการ และเมื่อพิจารณาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะ สำหรับสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนั้น พบว่า ผู้วิจัยมีการนำเอาข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ผสมกับผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง มาเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อีกทั้งเมื่อเห็นองค์ประกอบการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ และผลการดำเนินงานทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่าแนว

ทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะ สำหรับสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้นมีความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สันติ อุดคำ (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ใช้การสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยสรุปว่าแนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ การสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา มีความตรงตามเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชาการทำให้การพัฒนาทางวิชาการของครูผู้สอน ในสถานศึกษามีความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสมความ สอดคล้องและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นำนโยบายของโรงเรียน สพท. สพฐ. มาเป็นแนวทาง ในการวางแผนการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การผลิตสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ และเอกสารในการปฏิบัติงานนิเทศภายในให้เหมาะสม

1.2 ผู้นิเทศมีการสัณนิษฐานให้ครูดูก่อนการลงมือปฏิบัติจริง กระตุ้นให้ครูทำงานด้วยตนเองทันทีที่ได้รับการสอนแนะ การดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ บอกวิธีแก้ปัญหาเมื่อพบปัญหาในระหว่าง การสอนแนะ

1.3 มีการสรุปผลการดำเนินการ ใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อ ปรับปรุง พัฒนาและเผยแพร่ชื่นชมผลงานในโรงเรียนให้สาธารณชน ได้รับทราบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบเมื่อนำการพัฒนา แนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่ง การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 ไปใช้ในการปฏิบัติ

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการนิเทศการศึกษาต่อการนำการพัฒนาแนวทางการนิเทศ

ภายในแบบสอนแนะ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 ไปใช้ในการปฏิบัติ

2.3 ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการนิเทศภายใน แบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษากับรูปแบบการนิเทศอื่น ๆ ที่มี ความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *คู่มือการปฏิบัติการศึกษา*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของ*

กระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9).*

กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วราภรณ์ ธรรมจันทร์. (2562). *แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21. วารสารการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 7(28), 192-201.*

สันติ อุดคำ. (2560). *ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศ ภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 9(34), 197-205.*

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2545). *การนิเทศภายในหัวใจการปฏิรูปการ เรียนรู้ในโรงเรียน. วารสารวิชาการ. 5(8), 25-31.*

สุนีย์ ดอกดวง. (2560). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบ
สอนแนะสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1. วารสารการ
บริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
8(3), 173-182.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือการ
ประเมินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปีการศึกษา
2547. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552).
แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554).
การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2554). คู่มือการพัฒนา
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการติดตาม
การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปี
2551. กรุงเทพฯ: สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา.
อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์. (2559). การศึกษาสภาพและแนว
ทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก. วารสารครูพิบูล.
3(1), 49-61.

Adams, H. and Frank, D. (1996). *Basic Principles of
Supervision*. New York: American Book.

Burton, W. and Brueckner, L. J. (1965). *Supervisor:
A Social Process*. New York: Appleton
Century Crofts.

Bloom, C.C. Castha and B. Warren. (2003). "More
than Mentors: Principal Coaching,"
Leadership. May-June.

Briggs, T.H. and Justman, J. (1982). *Improving
Instruction through Supervision*. New York:
Macmillan.

Goldhammer, R. et al. (1980). *Clinical Supervision*.
2nd ed. New York: Holt Rinehart and Winston.